

รายงานของผู้สอบบัญชีและรายงานการเงิน
องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2561

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

รายงานของผู้สอบบัญชี

เสนอ คณะกรรมการองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย

ความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบงบการเงินขององค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น และงบกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินขององค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินในรายงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีความเป็นอิสระจากกิจการตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินและข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงิน และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่นๆ ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินและข้อกำหนดจรรยาบรรณเหล่านี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้รับเพียงพอและเหมาะสม เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ข้อมูลอื่นประกอบด้วย ข้อมูลซึ่งรวมอยู่ในรายงานประจำปี แต่ไม่รวมถึงงบการเงินและรายงานของผู้สอบบัญชีที่อยู่ในรายงานประจำปีนั้น ซึ่งผู้บริหารจะจัดเตรียมรายงานประจำปีให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีนี้

ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต่อการเงินไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่ได้ให้ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลอื่น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินคือการอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้อ่านรายงานประจำปี หากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินสรุปได้ว่ามี การแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องสื่อสารเรื่องดังกล่าวกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต่องบการเงิน

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็น เพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงิน ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของกิจการในการดำเนินงานต่อเนื่อง เปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่องตามความเหมาะสม และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่อง เว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกกิจการหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการกำกับดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของกิจการ

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงิน

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินรวมถึง

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงข้อมูล การแสดงข้อมูลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน
- ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของกิจการ
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร
- สรุปรูปเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหารและจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปรูปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญที่เกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของกิจการในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินโดยให้ข้อสังเกตถึงการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินที่เกี่ยวข้อง หรือถ้าการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้กิจการต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง
- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลว่า งบการเงินแสดงรายการและเหตุการณ์ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลในเรื่องต่างๆ ที่สำคัญซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบ รวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในหากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้พบในระหว่างการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สข อว

(นางสาวสุนีย์ ต่านชลวิจิตร)

ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุที่ 9

นสจ นนพ

(นางสาวณัฐยา กาญจนวัฒนานนท์)

นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการพิเศษ

องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2561

	หมายเหตุ	2561	หน่วย : บาท 2560
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	5.1	483,777,895.53	466,116,501.97
ลูกหนี้การค้า	5.2	884,145,756.26	780,499,595.69
ลูกหนี้อื่น	5.3	3,061,121.92	5,150,976.08
สินค้าคงเหลือ	5.4	805,247,297.36	625,319,396.50
วัสดุคงเหลือ	5.5	76,681,830.91	76,226,507.66
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	5.6	65,489,945.12	76,514,400.51
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		<u>2,318,403,847.10</u>	<u>2,029,827,378.41</u>
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	5.7	648,953,718.40	611,373,266.95
สินทรัพย์ภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	5.8	956,584,156.92	485,453,476.91
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	5.9	9,927,118.25	7,715,870.90
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	5.10	63,938,992.71	85,374,364.77
ปศุสัตว์คงเหลือ	5.11	16,184,770.00	14,821,115.00
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	5.12	436,374.92	1,684,464.70
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		<u>1,696,025,131.20</u>	<u>1,206,422,559.23</u>
รวมสินทรัพย์		<u><u>4,014,428,978.30</u></u>	<u><u>3,236,249,937.64</u></u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2561

หน่วย : บาท

	หมายเหตุ	2561	2560
หนี้สินและส่วนของทุน			
หนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้การค้า	5.13	1,082,807,967.21	919,349,359.68
เจ้าหนี้อื่น	5.14	42,640,305.93	37,360,589.90
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	5.15	28,337,095.00	55,935,985.06
เจ้าหนี้สัญญาเช่าการเงินที่ครบกำหนดชำระในปี	5.17	353,044,532.33	190,303,640.91
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	5.16	<u>148,105,927.89</u>	<u>152,034,334.40</u>
รวมหนี้สินหมุนเวียน		<u>1,654,935,828.36</u>	<u>1,354,983,909.95</u>
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
เจ้าหนี้สัญญาเช่าการเงินระยะยาว	5.17	746,339,894.10	461,497,346.24
รายได้แผ่นดินค้างนำส่ง	5.18	182,450,000.00	176,000,000.00
รายได้จากการบริจาครอการรับรู้	5.19	8,626,783.54	8,030,978.07
ประมาณการหนี้สินโครงการผลประโยชน์ของพนักงาน	5.20	<u>345,880,041.00</u>	<u>296,547,665.99</u>
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		<u>1,283,296,718.64</u>	<u>942,075,990.30</u>
รวมหนี้สิน		<u>2,938,232,547.00</u>	<u>2,297,059,900.25</u>
ส่วนของทุน			
ทุน	5.21	651,366,787.68	651,366,787.68
กำไรสะสม		<u>424,829,643.62</u>	<u>287,823,249.71</u>
รวมส่วนของทุน		<u>1,076,196,431.30</u>	<u>939,190,037.39</u>
รวมหนี้สินและส่วนของทุน		<u>4,014,428,978.30</u>	<u>3,236,249,937.64</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นายณรงค์ฤทธิ์ วงศ์สุวรรณ)

ผู้อำนวยการองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย

(นางสาวศิริพร วัฒนาเอื้อยพันธ์)

หัวหน้าฝ่ายบัญชีและการเงิน

องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2561

		2561	หน่วย : บาท 2560
รายได้			
รายได้จากการขาย	5.22	9,594,261,566.00	9,102,514,695.97
รายได้อื่น	5.23	<u>45,195,603.80</u>	<u>40,965,749.05</u>
รวมรายได้		<u>9,639,457,169.80</u>	<u>9,143,480,445.02</u>
ค่าใช้จ่าย			
ต้นทุนขาย		7,735,369,518.95	7,415,820,554.88
ค่าใช้จ่ายส่วนส่งเสริมกิจการโคนม		201,859,321.09	199,658,175.71
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร		1,371,521,840.72	1,262,047,351.15
ต้นทุนทางการเงิน		<u>52,579,483.95</u>	<u>43,207,754.94</u>
รวมค่าใช้จ่าย	5.24	<u>9,361,330,164.71</u>	<u>8,920,733,836.68</u>
กำไรสำหรับปี		278,127,005.09	222,746,608.34
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่น			
รายการที่จะไม่ถูกจัดประเภทใหม่ไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง			
ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย		<u>(46,270,611.18)</u>	<u>(1,236,609.46)</u>
กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี		<u>231,856,393.91</u>	<u>221,509,998.88</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2561

	ทุน	กำไรสะสม	หน่วย : บาท รวม
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2559	651,366,787.68	168,647,962.25	820,014,749.93
รายการปรับปรุง	-	(13,334,711.42)	(13,334,711.42)
กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	221,509,998.88	221,509,998.88
รายได้แผ่นดินค้างนำส่ง	-	(89,000,000.00)	(89,000,000.00)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2560	<u>651,366,787.68</u>	<u>287,823,249.71</u>	<u>939,190,037.39</u>
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2560	651,366,787.68	287,823,249.71	939,190,037.39
รายได้แผ่นดินนำส่งเพิ่มเติม	-	(1,400,000.00)	(1,400,000.00)
กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	231,856,393.91	231,856,393.91
รายได้แผ่นดินค้างนำส่ง	-	(93,450,000.00)	(93,450,000.00)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2561	<u>651,366,787.68</u>	<u>424,829,643.62</u>	<u>1,076,196,431.30</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2561

	2561	2560
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน		
กำไรสำหรับปี	278,127,005.09	222,746,608.34
รายการปรับปรุงกระหายอดกำไรสำหรับปีเป็นเงินสดรับ (จ่าย)		
จากกิจกรรมดำเนินงาน :		
ค่าเสื่อมราคา	227,924,674.18	179,651,682.87
ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	23,802,836.83	23,737,641.42
หนี้สงสัยจะสูญ - ลูกหนี้การค้า	763,114.84	2,020,584.85
หนี้สงสัยจะสูญ - ลูกหนี้อื่น	55,747.55	225,981.12
หนี้สูญรับคืน - ลูกหนี้การค้า	(906,527.68)	(4,224,160.63)
ภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ของพนักงาน	22,136,287.00	20,526,007.99
กำไรจากการประเมินค่าโค	(3,791,785.00)	(3,702,715.00)
ขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์	254,088.19	411,883.06
ต้นทุนทางการเงิน	52,579,483.95	43,207,754.94
ค่าใช้จ่ายตัดบัญชีสินทรัพย์	1,003,379.92	-
รายได้จากการรับบริจาคหรือการรับรู้โอนเป็นรายได้	(1,465,298.53)	(1,532,135.86)
กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลง		
ในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน	600,483,006.34	483,069,133.10
สินทรัพย์ดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น) ลดลง		
ลูกหนี้การค้า	(103,502,747.73)	(127,035,993.12)
ลูกหนี้อื่น	2,034,106.61	4,716,300.98
สินค้าคงเหลือ	(179,927,900.86)	151,070,174.29
วัสดุคงเหลือ	(455,323.25)	(138,437.99)
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	11,024,455.39	(32,221,723.23)
ปศุสัตว์คงเหลือ	2,428,130.00	3,784,780.00
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	1,248,089.78	(309,539.62)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2561

	หน่วย : บาท	
	2561	2560
หนี้สินดำเนินงาน เพิ่มขึ้น (ลดลง)		
เจ้าหนี้การค้า	163,458,607.53	(9,943,665.95)
เจ้าหนี้อื่น	6,151,219.31	(24,840,132.49)
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	(26,525,309.10)	8,752,428.56
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	(3,928,406.51)	14,787,123.50
จ่ายเงินตามโครงการผลประโยชน์ของพนักงาน	<u>(19,074,523.17)</u>	<u>(12,528,389.46)</u>
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	<u>453,413,404.34</u>	<u>459,162,058.57</u>
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน		
เงินสดจ่ายสำหรับอาคารและอุปกรณ์	(108,069,197.77)	(134,457,538.57)
เงินสดจ่ายสำหรับสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(4,578,712.12)	-
เงินสดรับจากการจำหน่ายสินทรัพย์	<u>107,944.54</u>	<u>520,236.78</u>
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	<u>(112,539,965.35)</u>	<u>(133,937,301.79)</u>
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน		
จ่ายชำระเจ้าหนี้สัญญาเช่าการเงิน	(181,158,980.52)	(152,531,407.90)
จ่ายดอกเบี้ย	(53,653,064.91)	(53,759,801.56)
นำส่งรายได้แผ่นดิน	<u>(88,400,000.00)</u>	<u>(122,430,000.00)</u>
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน	<u>(323,212,045.43)</u>	<u>(328,721,209.46)</u>
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	17,661,393.56	(3,496,452.68)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นปี	<u>466,116,501.97</u>	<u>469,612,954.65</u>
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันสิ้นปี	<u>483,777,895.53</u>	<u>466,116,501.97</u>
รายการที่มีไขเงินสด		
เจ้าหนี้ซื้อทรัพย์สิน	21,776,245.07	22,647,748.35

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2561

.....

1. วัตถุประสงค์

องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อ.ส.ค.) มีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา ดังนี้

1.1 วัตถุประสงค์ด้านส่งเสริมกิจการโคนม

- (ก) ส่งเสริมการเลี้ยงโคนมและสัตว์อื่นที่ให้น้ำนมและเนื้อ
- (ข) ฝึกอบรมบุคคลให้มีความรู้ความชำนาญในการเลี้ยงโคนมและสัตว์อื่นที่ให้น้ำนมและเนื้อ การผลิตน้ำนมและเนื้อ และการประกอบผลิตภัณฑ์จากน้ำนมและเนื้อ
- (ค) ช่วยเหลือ แนะนำ และให้คำปรึกษาแก่เกษตรกร ตลอดจนประสานงานและร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำจัดโรค การเลี้ยงดูสัตว์ การผสมเทียม อาหารและอื่น ๆ สำหรับโคนมและสัตว์อื่นที่ให้น้ำนมและเนื้อ
- (ง) พัฒนาและผลิตพันธุ์โคนมและสัตว์อื่นที่ให้น้ำนมและเนื้อ
- (จ) ส่งเสริมและสนับสนุนการบริโภคนมและผลิตภัณฑ์นมในประเทศ
- (ฉ) ดำเนินกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือต่อเนื่องกับการส่งเสริมกิจการโคนม

1.2 วัตถุประสงค์ด้านธุรกิจอุตสาหกรรมโคนม

- (ก) ผลิต ซื่อ ขาย แลกเปลี่ยน และให้ซึ่งน้ำนมและเนื้อ ผลิตภัณฑ์จากน้ำนมและเนื้อ โคนมและสัตว์อื่นที่ให้น้ำนมและเนื้อ ตลอดจนอาหารสัตว์ น้ำเชื้อเอ็มบริโอ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการผลิตและการตลาด
- (ข) ดำเนินธุรกิจบริการเกี่ยวกับการเลี้ยงโคนมและสัตว์อื่นที่ให้น้ำนมและเนื้อ และการผลิตผลิตภัณฑ์จากน้ำนมและเนื้อ
- (ค) ดำเนินกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือต่อเนื่องกับธุรกิจอุตสาหกรรมโคนม

2. เกณฑ์ในการจัดทำและการนำเสนองบการเงิน

งบการเงินของ อ.ส.ค. ได้จัดทำขึ้นตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปภายใต้พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ซึ่งหมายความถึงมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกภายใต้พระราชบัญญัติวิชาวินิจฉัย พ.ศ. 2547 การแสดงรายการในงบการเงินเป็นไปตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดรายการย่อที่ต้องมีในงบการเงิน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 ลงวันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2559 ออกตามความในมาตรา 11 วรรคสามแห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ให้มีผลบังคับใช้สำหรับการจัดทำงบการเงินซึ่งมีรอบบัญชีเริ่มต้นในหรือหลัง วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2560 เป็นต้นไป

เกณฑ์การวัดมูลค่า

งบการเงินนี้จัดทำขึ้นโดยถือหลักเกณฑ์การบันทึกตามราคาทุนเดิม ยกเว้นมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ของพนักงานที่กำหนดไว้

สกุลเงินที่นำเสนองบการเงิน

งบการเงินนี้จัดทำและแสดงหน่วยเงินตราเป็นเงินบาท

การประมาณการและใช้ดุลยพินิจ

ในการจัดทำงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ผู้บริหารต้องใช้ดุลยพินิจ การประมาณการ และข้อสมมติหลายประการ ซึ่งมีผลกระทบต่อการกำหนดนโยบายการบัญชีและการรายงานจำนวนเงินที่เกี่ยวกับสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่าย ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างจากที่ประมาณการไว้

ประมาณการและข้อสมมติที่ใช้ในการจัดทำงบการเงินจะได้รับการทบทวนอย่างต่อเนื่อง การปรับปรุงประมาณการทางบัญชีจะบันทึกในงวดบัญชีที่ประมาณการดังกล่าวได้รับการทบทวนและในงวดอนาคตที่ได้รับผลกระทบ

3. การปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกและปรับปรุงใหม่

3.1 ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค 0805.1/ว 95 ลงวันที่ 20 ตุลาคม 2554 เรื่อง การปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่ กระทรวงการคลังได้กำหนดนโยบายให้รัฐวิสาหกิจปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินของไทย (Thai Financial Reporting Standards – TFRSs) ที่จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (International Financial Reporting Standards – IFRS) สำหรับกิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (Publicly Accountable Entities – PAEs) ตามรอบระยะเวลาบัญชีซึ่งรัฐวิสาหกิจที่มีปีบัญชีตามปีงบประมาณให้ถือปฏิบัติตั้งแต่รอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในวันที่ 1 ตุลาคม 2554 ดังนั้นตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2554 อ.ส.ค. ได้ใช้มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความมาตรฐานการบัญชีและตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกและปรับปรุงใหม่โดยสภาวิชาชีพบัญชีฯ

3.2 มาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความมาตรฐานการบัญชี และการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกและปรับปรุงใหม่โดยสภาวิชาชีพบัญชีฯ และมีผลบังคับใช้กับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2561 แต่ อ.ส.ค. ไม่ได้นำมาถือปฏิบัติก่อนวันที่มีผลบังคับใช้ มีดังนี้

มาตรฐานการบัญชี

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การนำเสนองบการเงิน
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สินค้าคงเหลือ
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง งบกระแสเงินสด

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2560)

เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการ
ทางบัญชีและข้อผิดพลาด

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2560)

เรื่อง เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2560)

เรื่อง สัญญาก่อสร้าง

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2560)

เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2560)

เรื่อง สัญญาเช่า

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2560)

เรื่อง รายได้

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2560)

เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 20 (ปรับปรุง 2560)

เรื่อง การบัญชีสำหรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลและการเปิดเผย
ข้อมูลเกี่ยวกับความช่วยเหลือจากรัฐบาล

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2560)

เรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา
ต่างประเทศ

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 23 (ปรับปรุง 2560)

เรื่อง ต้นทุนการกู้ยืม

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 26 (ปรับปรุง 2560)

เรื่อง การบัญชีและการรายงานโครงการผลประโยชน์
เมื่อออกจากงาน

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2560)

เรื่อง การรายงานทางการเงินในสภาพเศรษฐกิจที่เงินเฟ้อรุนแรง

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 34 (ปรับปรุง 2560)

เรื่อง การรายงานทางการเงินระหว่างกาล

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2560)

เรื่อง การตัดยค่าของสินทรัพย์

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 37 (ปรับปรุง 2560)

เรื่อง ประมาณการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และสินทรัพย์
ที่อาจเกิดขึ้น

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 38 (ปรับปรุง 2560)

เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 40 (ปรับปรุง 2560)

เรื่อง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 41 (ปรับปรุง 2560)

เรื่อง เกษตรกรรม

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4
(ปรับปรุง 2560)

เรื่อง สัญญาประกันภัย

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 5
(ปรับปรุง 2560)

เรื่อง สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขาย และการดำเนินงาน
ที่ยกเลิก

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 6
(ปรับปรุง 2560)

เรื่อง การสำรวจและประเมินค่าแหล่งทรัพยากรแร่

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง ส่วนงานดำเนินงาน
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง งบการเงินรวม
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การร่วมกิจการงาน
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับส่วนได้เสียในกิจการอื่น
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การวัดมูลค่ายุติธรรม
การตีความมาตรฐานการบัญชี	
การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 15 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สัญญาเช่าดำเนินงาน – สิ่งจูงใจที่ให้แก่ผู้เช่า
การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 32 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน – ต้นทุนเว็บไซต์
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน	
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การประเมินว่าข้อตกลงประกอบด้วยสัญญาเช่าหรือไม่
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การรายงานทางการเงินระหว่างกาลและการด้อยค่า
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 14 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง ข้อจำกัดสินทรัพย์ตามโครงการผลประโยชน์ ข้อกำหนด เงินทุนขั้นต่ำและปฏิสัมพันธ์ของรายการเหล่านี้ สำหรับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง เงินที่นำส่งรัฐ

ผู้บริหารของ อ.ส.ค. ได้ประเมินและคาดว่ามาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความ
มาตรฐานการบัญชี และการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินข้างต้น จะไม่มีผลกระทบที่เป็นสาระสำคัญต่อ
งบการเงิน

4. นโยบายการบัญชี

จากการถือปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความมาตรฐานการบัญชี และการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกและปรับปรุงใหม่ ตามที่กล่าวในหมายเหตุ 3.1 - 3.2 ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2560 อ.ส.ค. มีนโยบายการบัญชีดังต่อไปนี้

4.1 การนำเสนองบการเงิน

ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2560 อ.ส.ค. ถือปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2560) เรื่องการนำเสนองบการเงิน ภายใต้ข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชีที่ปรับปรุงใหม่ งบการเงินประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น งบกระแสเงินสด และหมายเหตุประกอบงบการเงิน

อ.ส.ค. ได้เปิดเผยข้อมูลเปรียบเทียบกับงวดก่อน โดยเปิดเผยข้อมูลอย่างน้อยสองงวดสำหรับงบการเงิน แต่ละงบและหมายเหตุประกอบงบการเงินที่เกี่ยวข้อง กรณีที่นำนโยบายการบัญชีมาปรับปรุงย้อนหลัง หรือแก้ไข งบการเงินย้อนหลัง หรือจัดประเภทรายการในงบการเงินใหม่ อ.ส.ค. ต้องแสดงงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันต้นงวดของงวดที่นำมาเปรียบเทียบล่าสุด นอกจากการแสดงงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันสิ้นงวดปัจจุบัน และ ณ วันสิ้นงวดก่อน

นอกจากนี้ อ.ส.ค. ได้นำเสนอการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุนโดยใช้การจัดประเภทตามหน้าที่ของค่าใช้จ่าย และเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับลักษณะของค่าใช้จ่าย ซึ่งรวมถึงค่าเสื่อมราคา ค่าตัดจำหน่ายและค่าใช้จ่ายผลประโยชน์ของพนักงานในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

4.2 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดแสดงในราคาทุน ประกอบด้วยเงินสดในมือ เงินฝากธนาคารประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม และเงินลงทุนระยะสั้นอื่นที่มีสภาพคล่อง ซึ่งมีระยะเวลาครบกำหนดภายในสามเดือน

4.3 ลูกหนี้

ลูกหนี้แสดงด้วยมูลค่าสุทธิที่คาดว่าจะได้รับ หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการคำนวณค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญถือปฏิบัติตามข้อบังคับองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการบัญชีและการเงิน พ.ศ. 2551 หมวดที่ 5 การบัญชีและการรายงาน ข้อ 42 ซึ่งกำหนดว่า ลูกหนี้ที่มีไขส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจรายใดถ้าไม่เป็นที่แน่นอนว่าจะชำระหนี้ได้หรือค้างชำระหนี้เกินกว่า 1 ปี ขึ้นไป นับจากวันที่หนี้ถึงกำหนดชำระให้ อ.ส.ค. บันทึกค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญดังนี้

ระยะเวลาที่หนี้ค้างชำระ	อัตราร้อยละ
เกินกว่า 6 เดือน - 1 ปี	50
เกินกว่า 1 ปี ขึ้นไป	100

ลูกหนี้รายใดที่ไม่อาจเรียกร้องให้ชำระหนี้ได้ทั้งหมดหรือบางส่วนให้ตัดบัญชีออกเป็นหนี้สูญเฉพาะส่วนที่ไม่อาจเรียกชำระหนี้ได้เท่านั้น โดยให้เป็นไปตามข้อบังคับว่าด้วยการจำหน่ายหนี้สูญออกจากบัญชีลูกหนี้

4.4 สิ้นค้าคงเหลือ

สิ้นค้าคงเหลือรวมผลิตภัณฑ์น้ำเชื้อแสดงด้วยราคาทุน หรือมูลค่าสุทธิที่คาดว่าจะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่าราคาทุนของสิ้นค้าคงเหลือคำนวณจากต้นทุนการผลิตจริงโดยใช้วิธีถัวเฉลี่ย

4.5 วัสดุคงเหลือ

วัสดุคงเหลือ แสดงด้วยราคาทุนโดยวิธีถัวเฉลี่ย

4.6 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

4.6.1 อ.ส.ค. ถือปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ในการระบุและบันทึกบัญชีของต้นทุนและจำนวนที่คิดค่าเสื่อมราคาของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญจากการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 และมีผลกระทบดังต่อไปนี้

- ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์แสดงด้วยราคาทุนหรือราคาใหม่ที่ใหม่ หักค่าเสื่อมราคาสะสม และผลขาดทุนจากการด้อยค่าสะสมของสินทรัพย์
- มูลค่าที่รับรู้เริ่มแรกของรายการที่เป็นที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ต้องปันส่วนไปยังส่วนประกอบแต่ละส่วนที่มีนัยสำคัญของสินทรัพย์นั้นและคิดค่าเสื่อมราคาแยกจากกัน
- ต้นทุนของรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ รวมถึงต้นทุนในการซื้อ การขนย้าย หรือการบูรณะสภาพของสินทรัพย์
- ชิ้นส่วนอะไหล่ที่สำคัญและอุปกรณ์ที่สำรองไว้ใช้งาน ถือเป็นที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ หากกิจการคาดว่า จะใช้ประโยชน์ได้มากกว่าหนึ่งรอบระยะเวลา ในทำนองเดียวกันหากชิ้นส่วนอะไหล่และอุปกรณ์ที่ใช้ในการซ่อมบำรุงนั้น จะใช้ได้เฉพาะเมื่อใช้ร่วมกับรายการที่เป็นที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ กิจการต้องบันทึกชิ้นส่วนอะไหล่และอุปกรณ์นั้นเป็นที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
- จำนวนที่คิดค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ต้องปันส่วนอย่างมีระบบตลอดอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์และต้องทบทวนมูลค่าคงเหลือและอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์อย่างน้อยที่สุด ทุกสิ้นรอบปีบัญชี หากคาดว่ามูลค่าคงเหลือและอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์แตกต่างไปจากที่ได้ประมาณไว้ ถือว่าการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนั้นเป็นการเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี
- ค่าเสื่อมราคابันทักเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ คำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามเกณฑ์อายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของส่วนประกอบของสินทรัพย์แต่ละรายการ ส่งผลให้ประมาณการอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์เปลี่ยนแปลงจากเดิม ดังนี้

	ก่อนปี 2555	ปี 2555
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	20 ปี	20 ปี
ระบบไฟฟ้าและชลประทาน	20 ปี	20 ปี
ถนนและรั้ว	10 ปี	10 ปี
เครื่องจักรและอุปกรณ์	7 - 10 ปี	3 - 15 ปี
ยานพาหนะ	4 - 5 ปี	4 - 5 ปี

4.6.2 สินทรัพย์ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของ อ.ส.ค.

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ แสดงด้วยราคาทุนหักด้วยค่าเสื่อมราคาสะสมและผลขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม

ราคาทุนประกอบด้วยต้นทุนทางตรงที่เกี่ยวข้องกับการได้มาของสินทรัพย์ ซึ่งรวมต้นทุนของวัสดุ แรงงานทางตรง และต้นทุนทางตรงอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาสินทรัพย์เพื่อให้สินทรัพย์นั้นอยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งานได้ตามความประสงค์ ต้นทุนในการรื้อถอน การขนย้าย การบูรณะสถานที่ตั้งของสินทรัพย์ สำหรับชิ้นส่วนอะไหล่ที่สำคัญและอุปกรณ์ ที่สำรองไว้ใช้งาน หาก อ.ส.ค. คาดว่าจะใช้ประโยชน์ได้มากกว่าหนึ่งรอบระยะเวลาบัญชีให้ถือเป็นที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ในทำนองเดียวกันหากชิ้นส่วนอะไหล่และอุปกรณ์ ที่ใช้ในการซ่อมบำรุงนั้นจะใช้ได้เฉพาะเมื่อใช้ร่วมกับรายการที่เป็นที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ อ.ส.ค. ถือว่าชิ้นส่วนอะไหล่และอุปกรณ์นั้นเป็นที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

ส่วนประกอบของรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์แต่ละรายการที่มีอายุการให้ประโยชน์ไม่เท่ากัน อ.ส.ค. บันทึกแต่ละส่วนประกอบที่มีนัยสำคัญแยกต่างหากหากจากกัน

4.6.3 ค่าเสื่อมราคา

ค่าเสื่อมราคา บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ คำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามเกณฑ์อายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของส่วนประกอบของสินทรัพย์แต่ละรายการ ประมาณการอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์แสดงได้ดังนี้

ประเภท	อายุการให้ประโยชน์ (ปี)
อาคารและสิ่งก่อสร้าง	20
ระบบไฟฟ้าและชลประทาน	20
ถนนและรั้ว	10
เครื่องจักร และอุปกรณ์	3 - 15
ยานพาหนะ	4 - 5

4.7 สินทรัพย์ภายใต้สัญญาเช่าการเงิน

4.7.1 อ.ส.ค. ถือปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง สัญญาเช่า

การเช่าที่ อ.ส.ค. ได้รับความเสี่ยงและผลตอบแทนส่วนใหญ่จากการครอบครองสินทรัพย์ที่เช่านั้นๆ จัดประเภทเป็นสัญญาเช่าทางการเงิน สินทรัพย์ที่ได้มาโดยทำสัญญาเช่าทางการเงินบันทึกเป็นสินทรัพย์ ด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่เช่าหรือมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าแล้วแต่จำนวนใดจะต่ำกว่า หักด้วยค่าเสื่อมราคาสะสมและผลขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม ค่าเช่าที่ชำระจะแยกเป็นส่วนที่เป็นค่าใช้จ่ายทางการเงินและส่วนที่จะหักจากหนี้ตามสัญญา เพื่อให้อัตราดอกเบี้ยเมื่อเปรียบเทียบกับยอดหนี้ที่คงเหลืออยู่ในแต่ละงวดมีอัตราคงที่ ค่าใช้จ่ายทางการเงินจะบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

4.7.2 ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ภายใต้สัญญาเช่าการเงิน บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในแต่ละงวดบัญชี จำนวนโดยวิธีเส้นตรงตามเกณฑ์อายุสัญญาเช่าหรืออายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์แล้วแต่ระยะเวลาใดจะสั้นกว่า หากสินทรัพย์นั้นตกเป็นของ อ.ส.ค. จะคำนวณค่าเสื่อมราคาตามเกณฑ์อายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์

4.8 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เป็นกรรมสิทธิ์ของ อ.ส.ค. แสดงด้วยราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและผลขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม ค่าตัดจำหน่ายคำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามเกณฑ์อายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

4.9 สินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาเช่าการเงิน

แสดงด้วยราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและผลขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม ค่าตัดจำหน่ายคำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามเกณฑ์อายุสัญญาเช่าหรืออายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์แล้วแต่ระยะเวลาใดจะสั้นกว่า หากสินทรัพย์นั้นตกเป็นของ อ.ส.ค. จะคำนวณค่าตัดจำหน่ายตามเกณฑ์อายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์

4.10 ปศุสัตว์คงเหลือ

ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2555 อ.ส.ค.ได้เปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการตีราคาโคคงเหลือ ณ วันสิ้นงวด โดยใช้หลักเกณฑ์การประเมินมูลค่าฝูงโค พ.ศ. 2555 ตามหมายเหตุ 5.11 ซึ่งเป็นการปรับการประมาณราคาต่อน้ำหนักโค โดยคำนวณจากค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงโคแต่ละประเภทและพิจารณาเปรียบเทียบกับหลักเกณฑ์ การประเมินมูลค่าโคของกรมปศุสัตว์

โคที่จัดซื้อบันทึกมูลค่าแรกเริ่มในราคาทุนรวมค่าใช้จ่ายในการซื้อ และตีราคาใหม่ ณ วันสิ้นงวดบัญชี สำหรับโคที่เกิดจากการเลี้ยงดู จะไม่รับรู้มูลค่าเมื่อเกิดลูกโค แต่จะตีราคาใหม่ ณ วันสิ้นงวดบัญชี

อ.ส.ค. ตีราคาโคคงเหลือ ณ วันสิ้นงวด โดยใช้หลักเกณฑ์การประเมินมูลค่าฝูงโค พ.ศ. 2555 ดังนี้

หลักเกณฑ์การประเมินมูลค่าฝูงโคของ อ.ส.ค.

ประเภทโค	การประมาณราคา
1. โคเพศเมียแรกเกิดจนถึงผสมพันธุ์	
- น้ำหนัก 120 กก. แรก	กก. ละ 90 บาท / ตัว
- น้ำหนักเพิ่มจาก 120 กก. ขึ้นไป	กก. ละ 80 บาท / ตัว
(คิดราคาประมาณน้ำหนักสูงสุดไม่เกิน 350 กก.)	
2. โคสาวท้องน้อยกว่า 5 เดือน	40,000 บาท / ตัว
3. โคสาวท้องมากกว่า 5 เดือน	45,000 บาท / ตัว
4. แม่โครีดนม	
- แม่โครีดนมท้อง Lactation 5 ขึ้นไป	20,000 บาท / ตัว
- แม่โครีดนมท้อง Lactation 4	25,000 บาท / ตัว
- แม่โครีดนมท้อง Lactation 3	35,000 บาท / ตัว
- แม่โครีดนมท้อง Lactation 2	40,000 บาท / ตัว
- แม่โครีดนมท้อง Lactation 1	45,000 บาท / ตัว
5. โคหยุดรีดนมท้อง	
- โคหยุดรีดนมท้อง Lactation 5 ขึ้นไป	15,000 บาท / ตัว
- โคหยุดรีดนมท้อง Lactation 4	20,000 บาท / ตัว
- โคหยุดรีดนมท้อง Lactation 3	30,000 บาท / ตัว
- โคหยุดรีดนมท้อง Lactation 2	35,000 บาท / ตัว
- โคหยุดรีดนมท้อง Lactation 1	40,000 บาท / ตัว
6. โคเพศเมียคัดทิ้ง/โคหยุดรีดนมไม่ท้อง	
- Body Condition Score 1	12 บาท / กก.
- Body Condition Score 2	20 บาท / กก.
- Body Condition Score 3	30 บาท / กก.
- Body Condition Score 4	35 บาท / กก.
- Body Condition Score 5	40 บาท / กก.

ประเภทโค	การประมาณราคา
7. โคเพศผู้ขายคัตทิ้ง	15 บาท / กก.
8. โคพ่อพันธุ์	
- พันธุ์แท้	60 บาท / กก.
- พันธุ์ลูกผสม	50 บาท / กก.

หลักเกณฑ์การประเมินมูลค่าฝูงโคพ่อพันธุ์ของ อ.ส.ค.

ประเภทโค	การประมาณราคา
1. ลูกโคพ่อพันธุ์แรกเกิดถึงน้ำหนัก 120 กก. แรก	กก. ละ 90 บาท
- น้ำหนักเพิ่มจาก 120 กก. ขึ้นไป	กก. ละ 80 บาท
(คิดราคาประมาณน้ำหนักสูงสุดไม่เกิน 400 กก.)	
2. โคพ่อพันธุ์รีดน้ำเชื้อ	
- น้ำหนัก 401-600 กก.	กก. ละ 300 บาท
- น้ำหนัก 601-800 กก.	กก. ละ 250 บาท
- น้ำหนักมากกว่า 800 กก.	กก. ละ 200 บาท

ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสะท้อนมูลค่าที่แท้จริง อ.ส.ค. กำหนดระยะเวลาในการปรับปรุงหลักเกณฑ์ทุก 3 ปี อ.ส.ค. รับรู้มูลค่าโคคงเหลือ ณ วันสิ้นงวด ด้วยจำนวนที่ได้จากการตรวจนับคุณราคาที่เหมาะสมการขึ้นตามที่กล่าวข้างต้น ผลต่างจากราคาตามบัญชีจะรับรู้เป็นกำไรหรือขาดทุนจากการประเมินค่าฝูงโคในงวดบัญชีที่ประเมิน ซึ่งในปี 2561 ยังคงใช้หลักเกณฑ์เดิมของปี 2555 ไปก่อนจนกว่าสภาวิชาชีพ ประกาศใช้มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 41 เรื่อง เกษตรกรรม ตามมติคณะกรรมการ อ.ส.ค. ครั้งที่ 13/2558 ลงวันที่ 29 กันยายน 2558 และถึงแม้มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 41 เรื่อง เกษตรกรรม จะประกาศใช้ ในปี 2558 แต่ อ.ส.ค. ไม่ได้นำมาถือปฏิบัติก่อนวันที่มีผลบังคับใช้ และเนื่องจากปศุสัตว์ ประเภทโค เลี้ยงไว้เพื่อการวิจัยและพัฒนา จึงจัดหมวดหมู่เป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ตามมติคณะกรรมการ อ.ส.ค. ครั้งที่ 12/2559 ลงวันที่ 27 กันยายน 2559

4.11 การด้อยค่าของสินทรัพย์

อ.ส.ค. ถือปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์ ที่กำหนดให้ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน อ.ส.ค. ต้องประเมินว่ามีข้อบ่งชี้ที่ทำให้สินทรัพย์ อาจเกิดการด้อยค่าหรือไม่ หากพบว่ามีข้อบ่งชี้ดังกล่าวต้องประมาณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์นั้น

ผลขาดทุนจากการด้อยค่ารับรู้เมื่อมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์หรือหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด สูงกว่ามูลค่าที่จะได้รับคืน อ.ส.ค. จะลดมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ให้เท่ากับมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน และรับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าโดยบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน เว้นแต่เมื่อมีการกลับรายการการประเมินมูลค่าของสินทรัพย์เพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ขึ้นเดียวกันกับที่เคยรับรู้ในส่วนของคุณและมีการด้อยค่าในเวลาต่อมา ในกรณีนี้รับรู้ในส่วนของคุณ

4.12 รายได้จากการบริจาคหรือการรับรู้

อ.ส.ค. แสดงสินทรัพย์ที่ได้รับบริจาคเป็นสินทรัพย์ตามประเภทของสินทรัพย์นั้น และบันทึกรายได้จากการบริจาคหรือการรับรู้ ตามมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่ได้รับบริจาค และทยอยรับรู้เป็นรายได้จากการรับบริจาคตามเกณฑ์ที่เป็นระบบและสมเหตุสมผลตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์

4.13 ผลประโยชน์ของพนักงาน

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน ซึ่งจัดประเภทผลประโยชน์พนักงานออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ ผลประโยชน์ระยะสั้น ผลประโยชน์หลังออกจากงาน ผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงานและผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้าง

ผลประโยชน์ของพนักงาน หมายถึง สิ่งตอบแทนทุกรูปแบบที่กิจการให้เพื่อแลกเปลี่ยนกับบริการที่ได้รับจากพนักงาน

ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน หมายถึง ผลประโยชน์ของพนักงาน (ที่มีใช้ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้าง) ซึ่งมีกำหนดจ่ายชำระภายใน 12 เดือนนับจากวันสิ้นสุดที่พนักงานได้ให้บริการ

ผลประโยชน์หลังออกจากงาน หมายถึง ผลประโยชน์ของพนักงาน (ที่มีใช้ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้าง) ซึ่งมีการจ่ายหลังจากการจ้างงานสิ้นสุดลง

ผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงาน หมายถึง ผลประโยชน์ของพนักงาน (ที่มีใช้ผลประโยชน์หลังออกจากงานและผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้าง) ซึ่งไม่ได้ถึงกำหนดจ่ายชำระภายใน 12 เดือนนับจากวันสิ้นสุดที่พนักงานได้ให้บริการที่เกี่ยวข้อง

ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้าง หมายถึง ผลประโยชน์ของพนักงานที่จะจ่ายซึ่งเป็นผลจากข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้

1. การตัดสินใจของกิจการที่จะเลิกจ้างพนักงานก่อนวันออกจากงานตามปกติ
2. การตัดสินใจของพนักงานที่ยอมรับจะออกจากงานโดยสมัครใจเพื่อแลกเปลี่ยนกับผลประโยชน์จากเรื่องดังกล่าว

อ.ส.ค. ได้เปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีเกี่ยวกับผลประโยชน์ของพนักงาน – โครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 ภายใต้นโยบายการบัญชีใหม่ ภาระผูกพันของ อ.ส.ค. เกี่ยวกับผลประโยชน์หลังออกจากงานภายใต้โครงการผลประโยชน์ของพนักงานที่กำหนดไว้ ใช้เทคนิคการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย (Actuarial Technique) เพื่อจัดทำประมาณการจำนวนผลประโยชน์ที่พนักงานควรได้รับเป็นการตอบแทน

สำหรับบริการที่พนักงานให้ในงวดก่อนและงวดปัจจุบันเป็นประมาณการจากมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะต้องจ่ายในอนาคต และคิดลดผลประโยชน์โดยใช้วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) เพื่อกำหนดมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์และต้นทุนบริการปัจจุบัน

อ.ส.ค. เลือกที่จะบันทึกผลของการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีเกี่ยวกับผลประโยชน์ของพนักงาน - โครงการผลประโยชน์ ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 โดยการปรับกับกำไรสะสม ณ วันต้นงวด

ผลประโยชน์ของพนักงานของ อ.ส.ค. ประกอบด้วย ผลประโยชน์ระยะสั้น ผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงานและผลประโยชน์หลังออกจากงานทั้งที่เป็นโครงการสมทบเงินและโครงการผลประโยชน์

ผลประโยชน์ระยะสั้น

เมื่อพนักงานได้ให้บริการแก่ อ.ส.ค. ในระหว่างงวดบัญชี อ.ส.ค. จะรับรู้จำนวนที่ไม่คิดลดของผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงานที่คาดว่าจะจ่ายเพื่อแลกเปลี่ยนกับบริการที่ได้รับจากพนักงานโดยรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เกิดรายการนั้น

ผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงาน

เดิม อ.ส.ค. ได้มีการจ่ายเงินทดแทนและเงินชดเชยให้แก่พนักงานตามกฎหมายแรงงานและตามประกาศคณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ที่กำหนด เมื่อ อ.ส.ค. ถือปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน โดยใช้เทคนิคการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย (Actuarial Technique) ในการจัดทำประมาณการจำนวนผลประโยชน์ที่พนักงานควรได้รับเป็นการตอบแทนสำหรับบริการที่พนักงานให้ในงวดก่อนและงวดปัจจุบัน เป็นประมาณการจากมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะต้องจ่ายในอนาคต และคิดลดผลประโยชน์โดยใช้วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) เพื่อกำหนดมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันและต้นทุนบริการปัจจุบัน คำนวณคิดลดโดยใช้อัตราดอกเบี้ยของพันธบัตรรัฐบาลที่มีกำหนดเวลาใกล้เคียงกับระยะเวลาของหนี้สินดังกล่าว โดยประมาณการกระแสเงินสดที่คาดว่าจะต้องจ่ายในอนาคตนั้น ประมาณการจากเงินเดือนพนักงาน อัตราการขึ้นเงินเดือน ระยะเวลาการทำงาน อัตราการลาออก อัตราการเสียชีวิต บำนาญทุพพลภาพและบำนาญอื่น ทั้งนี้ อ.ส.ค. ได้เลือกรับรู้กำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เกิดรายการนั้น

ผลประโยชน์หลังออกจากงาน

- โครงการสมทบเงิน

เป็นโครงการที่ อ.ส.ค. จ่ายเงินสมทบให้กับกิจการที่แยกต่างหาก ภาระผูกพันตามกฎหมายหรือภาระผูกพันจากการอนุমানของ อ.ส.ค. จะจำกัดเพียงจำนวนเงินที่ อ.ส.ค. ตกลงสมทบเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ สำหรับจำนวนผลประโยชน์หลังออกจากงานที่พนักงานจะได้รับกำหนดจากจำนวนเงินที่พนักงานจ่ายสะสมและจำนวนเงินที่ อ.ส.ค. จ่ายสมทบ รวมทั้งผลตอบแทนการลงทุนที่เกิดจากโครงการดังกล่าว โดยพนักงานได้จ่ายเงินสะสมส่วนหนึ่งและ อ.ส.ค. จ่ายเงินสมทบอีกส่วนหนึ่งเป็นรายเดือนให้กับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซึ่งบริหารโดยผู้จัดการกองทุนที่เป็นบุคคลภายนอก สำหรับเงินที่ อ.ส.ค. จ่ายสมทบรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เกิดรายการนั้น

อ.ส.ค. จะจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนตามอัตราค่าจ้างและจำนวนปีที่ทำงานของสมาชิกนั้น เงินสมทบของ อ.ส.ค. นี้จะบันทึกเข้าบัญชีของสมาชิกแต่ละคน ในอัตราดังนี้

จำนวนปีที่ทำงาน	อัตราส่งเงินสมทบต่อเงินเดือนค่าจ้าง (ร้อยละ)
ปีที่ 1	5
ปีที่ 2	6
ปีที่ 3	7
ปีที่ 4	8
ปีที่ 5 - ปีที่ 20	9
เกินกว่า 20 ปี	10

- โครงการผลประโยชน์

เป็นโครงการเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่พนักงานจะได้รับเมื่อออกจากงาน ซึ่ง อ.ส.ค. ได้เปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี จากเดิม อ.ส.ค. รับรู้ภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์เมื่อจ่ายชำระ เป็นการถือปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน

อ.ส.ค. จัดให้มีโครงการผลประโยชน์เพื่อจ่ายให้แก่พนักงานตามกฎหมายแรงงานและข้อกำหนดเกี่ยวกับกองทุนบำเหน็จ หนี้สินโครงการผลประโยชน์ของพนักงานคำนวณโดยใช้เทคนิคการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ ประกันภัย ในการจัดทำประมาณการจำนวนผลประโยชน์ที่พนักงานควรได้รับเป็นการตอบแทนสำหรับบริการที่พนักงานให้ในงวดก่อนและงวดปัจจุบัน เป็นประมาณการจากมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสด ที่คาดว่าจะต้องจ่ายในอนาคตและคิดลดผลประโยชน์โดยใช้วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) เพื่อกำหนดมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์และต้นทุนบริการปัจจุบัน คำนวณคิดลดโดยใช้อัตราดอกเบี้ยของพันธบัตรรัฐบาลที่มีกำหนดเวลาใกล้เคียงกับระยะเวลาของหนี้สินดังกล่าว โดยประมาณการกระแสเงินสดที่คาดว่าจะต้องจ่ายในอนาคตนั้นประมาณการจากเงินเดือนพนักงาน อัตราการขึ้นเงินเดือน ระยะเวลาการทำงาน อัตราการลาออก อัตราการเสียชีวิต และปัจจัยอื่น ทั้งนี้ อ.ส.ค. ได้เลือกรับรู้กำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ ประกันภัยเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น ณ สิ้นปีบัญชี

ทั้งนี้เพื่อสะท้อนถึงภาระผูกพันหนี้สินผลประโยชน์พนักงานตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย อ.ส.ค. กำหนดระยะเวลาในการประมาณการผลประโยชน์พนักงานทุก 3 ปี

4.14 สัญญาเช่าการเงิน

สัญญาเช่าสินทรัพย์ที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ได้โอนไปให้กับ อ.ส.ค. ถือเป็นสัญญาเช่าการเงิน สัญญาเช่าการเงินรับรู้เป็นสินทรัพย์และหนี้สินในงบแสดงฐานะการเงินของผู้เช่า ด้วยจำนวนเงินเท่ากับมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่เช่า หรือมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายแล้วแต่จำนวนใดจะต่ำกว่า โดยจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายจะปันส่วนระหว่างหนี้สินและค่าใช้จ่ายทางการเงินเพื่อให้ได้อัตราดอกเบี้ยคงที่ต่อหนี้สินคงค้างอยู่ ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าหักค่าใช้จ่ายทางการเงินจะแสดงรวมอยู่ในหนี้สินระยะยาว ส่วนดอกเบี้ยจ่ายจะบันทึกในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ ตลอดอายุของสัญญาเช่า สินทรัพย์ที่ได้มาจากสัญญาเช่าการเงินจะคิดค่าเสื่อมราคาตลอดอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์นั้น หรือตามอายุของสัญญาเช่าแล้วแต่ระยะเวลาใดจะสั้นกว่า หากสินทรัพย์นั้นตกเป็นของ อ.ส.ค. จะคำนวณค่าเสื่อมราคาตามเกณฑ์อายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์

4.15 สัญญาเช่าดำเนินงาน

สัญญาเช่าสินทรัพย์ที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ตกอยู่กับผู้ให้เช่า จัดเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน เงินที่ต้องจ่ายภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานจะบันทึกในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จโดยใช้วิธีเส้นตรง ตลอดอายุของสัญญาเช่า

5. ข้อมูลเพิ่มเติม

5.1 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	<u>2561</u>	<u>2560</u>
เงินสด	147,870.74	59,497.61
เงินฝากธนาคาร - กระแสรายวัน	(13,166,326.91)	(19,229,663.04)
- ออมทรัพย์	<u>496,796,351.70</u>	<u>485,286,667.40</u>
รวม	<u>483,777,895.53</u>	<u>466,116,501.97</u>

๓๕

5.2 ลูกหนี้การค้า ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	<u>2561</u>	<u>2560</u>
ลูกหนี้ผลิตภัณฑณ์นม	770,826,310.73	689,005,364.36
ลูกหนี้สมาชิก	11,320,574.18	8,940,747.28
เช็คคั้น	716,029.59	826,029.59
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	<u>(39,051,551.74)</u>	<u>(39,519,991.04)</u>
รวม	743,811,362.76	659,252,150.19
เช็คลงวันที่ล่วงหน้า	<u>140,334,393.50</u>	<u>121,247,445.50</u>
รวม	<u><u>884,145,756.26</u></u>	<u><u>780,499,595.69</u></u>

ลูกหนี้ผลิตภัณฑณ์นมส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้จากการจำหน่ายนมพาดิขัยและนมโรงเรียน
 ลูกหนี้สมาชิก เป็นลูกหนี้ค่าโคและค่าบริการที่ อ.ส.ค. ให้บริการแก่สมาชิกที่จัดส่งน้านมดิบให้ อ.ส.ค. เป็นประจำ
 เช็คลงวันที่ล่วงหน้า เป็นลูกหนี้ที่จ่ายชำระหนี้ค่าผลิตภัณฑณ์นมเป็นเช็คลงวันที่หลังวันสิ้นงวดบัญชี โดย อ.ส.ค.
 สามารถเรียกเก็บเงินได้ตามกำหนดเวลาในเช็ค

ลูกหนี้การค้า แยกตามอายุลูกหนี้ ได้ดังนี้

	<u>1 - 180 วัน</u>	<u>181 - 360 วัน</u>	<u>361 วันขึ้นไป</u>	<u>รวม</u>
ลูกหนี้การค้า นมพาดิขัย	450,104,625.64	507,635.57	9,808,552.22	460,420,813.43
ลูกหนี้การค้า นมโรงเรียน	277,814,625.79	1,060,451.34	25,178,307.67	304,053,384.80
ลูกหนี้การค้า น้านมดิบ	<u>4,738,700.00</u>	<u>-</u>	<u>1,613,412.50</u>	<u>6,352,112.50</u>
รวม	<u><u>732,657,951.43</u></u>	<u><u>1,568,086.91</u></u>	<u><u>36,600,272.39</u></u>	<u><u>770,826,310.73</u></u>

5.3 ลูกหนี้อื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	<u>2561</u>	<u>2560</u>
ลูกหนี้อื่น	17,562,237.56	19,657,387.94
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	<u>(14,501,115.64)</u>	<u>(14,506,411.86)</u>
รวม	<u><u>3,061,121.92</u></u>	<u><u>5,150,976.08</u></u>

5.4 สินค้ำคงเหลือ ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	<u>2561</u>	<u>2560</u>
ผลิตภัณฑั้มนสเตอร์โลส์	455,708,813.31	270,320,120.48
ผลิตภัณฑั้มนพาสเจอร์ไรส์	4,370,163.33	2,248,281.25
ผลิตภัณฑั้มนอื่น	4,007,088.41	3,440,577.00
ผลิตภัณฑั้มน้ำเชื้อ	20,761,726.10	20,889,295.46
น้ำนมดิบ	801,556.90	2,913,790.69
วัสดุการบรรจุและหีบห่อ	301,333,028.12	310,350,316.99
วัสดุการปรุงรสและสี	<u>18,264,921.19</u>	<u>15,157,014.63</u>
รวม	<u>805,247,297.36</u>	<u>625,319,396.50</u>

5.5 วัสดุคงเหลือ ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	<u>2561</u>	<u>2560</u>
วัสดุเชื้อเพลิงและหล่อลื่น	1,667,082.06	1,684,848.79
วัสดุวิทยาศาสตร์และสัตวแพทย์	1,173,140.51	1,115,884.45
วัสดุสำนักงานและงานบ้านงานครัว	853,812.73	530,553.99
วัสดุซ่อมแซมและบำรุงรักษา	72,323,460.28	72,195,884.92
วัสดุผสมเทียม	328,172.15	309,587.50
วัสดุอื่น	<u>336,163.18</u>	<u>389,748.01</u>
รวม	<u>76,681,830.91</u>	<u>76,226,507.66</u>

5.6 สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	<u>2561</u>	<u>2560</u>
ลูกหนี้ค่ากระดาษบรรจุนมจ่ายล่วงหน้า	61,921,685.70	73,355,532.24
ลูกหนี้เงินยืมทตรง	57,822.33	278,134.03
รายได้ค้ำรับ	1,004,290.75	905,600.82
อื่นๆ	<u>2,506,146.34</u>	<u>1,975,133.42</u>
รวม	<u>65,489,945.12</u>	<u>76,514,400.51</u>

รายได้ค้ำรับเป็นรายได้อื่นและดอกเบีย้ค้ำรับ ซึ่งส่วนใหญ่ อ.ส.ค. ได้รับชำระในปีถัดไป

5.7 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ประกอบด้วย

ราคาทุน	ที่ดิน	อาคารและ สิ่งก่อสร้าง	ระบบไฟฟ้าและ ชลประทาน	ถนนและรั้ว	เครื่องจักรและ อุปกรณ์	ยานพาหนะ	งานระหว่าง ก่อสร้าง	รวม	หน่วย : บาท
ณ 1 ตุลาคม 2560 ก่อนจัดประเภทใหม่	14,698,185.00	631,941,103.38	119,080,052.25	49,353,590.91	800,472,074.94	52,857,425.54	1,347,500.00	1,669,749,932.02	
จัดประเภทใหม่	-	(56,391.66)	-	-	3,662,854.97	(3,606,463.31)	-	-	
ณ 1 ตุลาคม 2560 หลังจัดประเภทใหม่	14,698,185.00	631,884,711.72	119,080,052.25	49,353,590.91	804,134,929.91	49,250,962.23	1,347,500.00	1,669,749,932.02	
เพิ่มขึ้นระหว่างปี	-	51,536,428.96	2,438,613.91	9,041,243.44	38,494,374.72	4,058,858.86	48,883,444.26	154,452,964.15	
รับโอนสินทรัพย์สัญญาเช่าและอื่นๆ	-	800,000.00	-	-	2,145,000.00	3,761.25	-	2,948,761.25	
ลดลงระหว่างปี	-	(3,414,423.50)	(7,636,964.76)	-	(3,617,021.52)	(372,614.16)	(45,194,169.66)	(60,235,193.60)	
ณ 30 กันยายน 2561	14,698,185.00	680,806,717.18	113,881,701.40	58,394,834.35	841,157,283.11	52,940,968.18	5,036,774.60	1,766,916,463.82	
ค่าเสื่อมราคาสะสม									
ณ 1 ตุลาคม 2560 ก่อนจัดประเภทใหม่	-	344,303,094.53	64,198,424.97	21,071,013.28	584,208,782.60	44,595,349.69	-	1,058,376,665.07	
จัดประเภทใหม่	-	(1,138.17)	-	-	668,076.66	(666,938.49)	-	-	
ณ 1 ตุลาคม 2560 หลังจัดประเภทใหม่	-	344,301,956.36	64,198,424.97	21,071,013.28	584,876,859.26	43,928,411.20	-	1,058,376,665.07	
ค่าเสื่อมราคาลำหรับปี	-	22,138,329.78	4,374,735.25	4,390,028.79	36,243,299.01	3,166,544.56	-	70,312,937.39	
รับโอนสินทรัพย์สัญญาเช่าและอื่นๆ	-	799,999.00	-	-	2,144,997.00	3,760.25	-	2,948,756.25	
ลดลงระหว่างปี	-	(2,411,047.58)	(7,631,312.86)	-	(3,260,646.69)	(372,606.16)	-	(13,675,613.29)	
ณ 30 กันยายน 2561	-	364,829,237.56	60,941,847.36	25,461,042.07	620,004,508.58	46,726,109.85	-	1,117,962,745.42	
มูลค่าตามบัญชี	14,698,185.00	315,977,479.62	52,939,854.04	32,933,792.28	221,152,774.53	6,214,858.33	5,036,774.60	648,953,718.40	
ณ 30 กันยายน 2561	14,698,185.00	287,638,008.85	54,881,627.28	28,282,577.63	216,263,292.34	8,262,075.85	1,347,500.00	611,373,266.95	

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 28 กันยายน 2547 ให้ อ.ส.ค. ก่อสร้างโรงพยาบาลจิตเวชจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีค่าออกแบบ 193,000.00 บาท มูลค่าก่อสร้างตามสัญญา 33,990,000.00 บาท และค่าจ้างที่ปรึกษาควบคุมงาน 200,000.00 บาท รวมค่าก่อสร้างโรงงาน 34,383,000.00 บาท โดยใช้เงินงบประมาณ 34,330,000.00 บาท และ อ.ส.ค. ได้จ่ายเพิ่มเติมอีก 53,000.00 บาท ปัจจุบันได้ก่อสร้างเสร็จแล้วและเปิดดำเนินการโดยให้ชุมชนสหกรณ์โคนมประจวบคีรีขันธ์ - เพชรบุรี จำกัด เข้าตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2551 ระยะเวลา 10 ปี ปีละ 12,000.00 บาท

ปัจจุบันชุมชนสหกรณ์ได้ทำสัญญาเช่าตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2561 และ 2560 จำนวน 70,312,937.39 บาท และ 65,055,567.31 บาท ตามลำดับ

5.8 สินทรัพย์ภายใต้สัญญาเช่าการเงิน ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท			
	อาคาร	เครื่องจักรและ อุปกรณ์	ยานพาหนะ	รวม
ราคาทุน				
ณ 1 ตุลาคม 2560 ก่อนจัดประเภทใหม่	-	836,752,214.90	52,019,727.24	888,771,942.14
จัดประเภทใหม่	<u>58,636,000.00</u>	<u>(58,636,000.00)</u>	-	-
ณ 1 ตุลาคม 2560 หลังจัดประเภทใหม่	58,636,000.00	778,116,214.90	52,019,727.24	888,771,942.14
เพิ่มขึ้นระหว่างปี	72,545,840.73	550,232,501.07	5,964,078.00	628,742,419.80
ลดลงระหว่างปี	-	<u>(2,145,000.00)</u>	<u>(3,055,093.20)</u>	<u>(5,200,093.20)</u>
ณ 30 กันยายน 2561	<u>131,181,840.73</u>	<u>1,326,203,715.97</u>	<u>54,928,712.04</u>	<u>1,512,314,268.74</u>
ค่าเสื่อมราคาสะสม				
ณ 1 ตุลาคม 2560 ก่อนจัดประเภทใหม่	-	367,938,313.90	35,380,151.33	403,318,465.23
จัดประเภทใหม่	<u>738,974.20</u>	<u>(738,974.20)</u>	-	-
ณ 1 ตุลาคม 2560 หลังจัดประเภทใหม่	738,974.20	367,199,339.70	35,380,151.33	403,318,465.23
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	3,828,055.68	143,700,781.26	10,082,899.85	157,611,736.79
ลดลงระหว่างปี	-	<u>(2,144,999.00)</u>	<u>(3,055,091.20)</u>	<u>(5,200,090.20)</u>
ณ 30 กันยายน 2561	<u>4,567,029.88</u>	<u>508,755,121.96</u>	<u>42,407,959.98</u>	<u>555,730,111.82</u>
มูลค่าตามบัญชี				
ณ 30 กันยายน 2561	<u>126,614,810.85</u>	<u>817,448,594.01</u>	<u>12,520,752.06</u>	<u>956,584,156.92</u>
ณ 30 กันยายน 2560	-	<u>468,813,901.00</u>	<u>16,639,575.91</u>	<u>485,453,476.91</u>

ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี 2561 และ 2560 จำนวน 157,611,736.79 บาท และ 114,596,115.56 บาท ตามลำดับ

5.9 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	2561	2560
ราคาทุนต้นปี	18,210,878.35	18,273,882.19
เพิ่มขึ้นระหว่างปี	4,578,712.12	-
ลดลงระหว่างปี	-	<u>(63,003.84)</u>
ราคาทุนสิ้นปี	<u>22,789,590.47</u>	<u>18,210,878.35</u>
ค่าตัดจำหน่ายสะสมต้นปี	10,495,007.45	8,255,740.93
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี	2,367,464.77	2,302,269.36
ลดลงระหว่างปี	-	<u>(63,002.84)</u>
ค่าตัดจำหน่ายสะสมสิ้นปี	<u>12,862,472.22</u>	<u>10,495,007.45</u>
มูลค่าตามบัญชี	<u>9,927,118.25</u>	<u>7,715,870.90</u>

อ.ส.ค. ได้รับโอนสิทธิการใช้ประโยชน์ในอาคารบนที่ราชพัสดุจากร้านสหกรณ์ อ.ส.ค. จำกัด มูลค่า 1,499,608.82 บาท ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2556 สิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2564 (ตามหนังสือร้านสหกรณ์ อ.ส.ค. จำกัด ที่ รส.อ.ส.ค. ลงวันที่ 13 มิถุนายน 2556 เรื่อง ขอสงวนสิทธิการใช้ประโยชน์ในอาคารบนที่ราชพัสดุ และมติที่ประชุม คณะกรรมการ อ.ส.ค. ครั้งที่ 8/2558 วันที่ 26 พฤษภาคม 2558) โดย อ.ส.ค. ได้บันทึกบัญชีเป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตนและทยอยตัดเป็นค่าใช้จ่ายตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2556 เป็นต้นไป

5.10 สินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาเช่าการเงิน ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	<u>2561</u>	<u>2560</u>
ราคาทุนต้นปี	150,047,605.42	150,047,605.42
เพิ่มขึ้น (ลดลง) ระหว่างปี	-	-
ราคาทุนสิ้นปี	<u>150,047,605.42</u>	<u>150,047,605.42</u>
ค่าตัดจำหน่ายสะสมต้นปี	64,673,240.65	43,237,868.59
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี	<u>21,435,372.06</u>	<u>21,435,372.06</u>
ค่าตัดจำหน่ายสะสมสิ้นปี	<u>86,108,612.71</u>	<u>64,673,240.65</u>
มูลค่าตามบัญชี	<u>63,938,992.71</u>	<u>85,374,364.77</u>

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน เป็นรายการที่ อ.ส.ค. ได้ทำสัญญาเช่าระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบริหารจัดการ และการบัญชีเพื่อรองรับการพัฒนาระบบบริหารทรัพยากรองค์กร (ERP) ในอนาคตและอุปกรณ์ต่าง ๆ มูลค่าตามสัญญา 206,000,000.00 บาท (รวมดอกเบี้ยจ่ายและภาษีมูลค่าเพิ่ม) ระยะเวลาเช่า 7 ปี ตามหมายเหตุ 5.25.3

5.11 ปศุสัตว์คงเหลือ ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	<u>2561</u>	<u>2560</u>
ณ 1 ตุลาคม 2560	14,821,115.00	14,903,180.00
บวก กำไรจากการประเมินค่าฝูงโค	3,791,785.00	3,702,715.00
ซื้อโค	661,135.00	-
หัก ขายโค	(1,552,130.00)	(1,560,485.00)
โคตาย	<u>(1,537,135.00)</u>	<u>(2,224,295.00)</u>
ณ 30 กันยายน 2561	<u>16,184,770.00</u>	<u>14,821,115.00</u>

ปศุสัตว์คงเหลือเป็นโคที่ อ.ส.ค. ซื้อมาเพื่อดูแลและเลี้ยงไว้เพื่อทำการวิจัยพัฒนา ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 และวันที่ 30 กันยายน 2560 มีจำนวน 465 ตัว และ 444 ตัว มูลค่า 16,184,770.00 บาท และ 14,821,115.00 บาท ตามลำดับ

5.12 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	<u>2561</u>	<u>2560</u>
เงินฝากธนาคารกองทุนบำเหน็จของผู้ปฏิบัติงาน	278,294.92	1,526,384.70
สินค้าขาดบัญชีหรือการสอบสวน	4,485,604.16	4,766,856.29
รายได้ขาดบัญชีหรือการสอบสวน	38,880.00	38,880.00
ลูกหนี้เงินมัดจำค่าประกัน	<u>119,200.00</u>	<u>119,200.00</u>
	4,921,979.08	6,451,320.99
<u>หัก</u> สำรองสินค้าขาดบัญชีหรือการสอบสวน	<u>(4,485,604.16)</u>	<u>(4,766,856.29)</u>
รวม	<u>436,374.92</u>	<u>1,684,464.70</u>

สินค้าขาดบัญชีหรือการสอบสวน ผลិតภัณฑ์นม จำนวน 6,988,627.92 บาท ของสำนักงานภาคเหนือตอนบน เกิดจากการตรวจนับสินค้าคงเหลือปลายงวด ปี 2559 ไม่ตรงตามบัญชี สำนักงานภาคเหนือตอนบน ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง ตามคำสั่ง อ.ส.ค. ที่ 27/2560 ลงวันที่ 21 เมษายน 2560 ผลการสอบข้อเท็จจริง พบหลักฐานผลិតภัณฑ์นม จำนวน 6,707,375.79 บาท ได้ปรับปรุงรายการบัญชีท้ายงบการเงิน ประจำปีงบประมาณ 2560 แล้ว ผลต่างจำนวน 281,252.13 บาท ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง ตามคำสั่ง อ.ส.ค. ที่ 130/2561 ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2561 คณะกรรมการฯ ได้สรุปผลการสอบสวนข้อเท็จจริงเสนอผู้อำนวยการ และผู้อำนวยการได้อนุมัติ เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2561 ให้จำหน่ายพัสดุ กรณีที่เกิดผลต่างจากการตรวจนับจริงกับตามบัญชี (ระบบ ERP) ที่มีผลมาจาก การตรวจนับพัสดุและสินค้าคงเหลือของสำนักงานภาคเหนือตอนบน ปีงบประมาณ 2559 จำนวน 281,252.13 บาท เป็นสูญ ตามข้อบังคับ อ.ส.ค. ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุเกี่ยวกับอุตสาหกรรมโคนม พ.ศ.2561 ข้อ 38

รายได้ขาดบัญชีหรือการสอบสวน จำนวน 38,880.00 บาท เป็นการจำหน่ายผลិតภัณฑ์นมพาสเจอร์ไรส์ แล้วไม่บันทึกบัญชี อ.ส.ค. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง ตามคำสั่งที่ 416/2532 ลงวันที่ 5 กันยายน 2532 และอ.ส.ค. แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงการจำหน่ายหนี้สูญจากบัญชีลูกหนี้ ตามคำสั่ง อ.ส.ค. ที่ 22/2560 ลงวันที่ 20 ธันวาคม 2559 คณะกรรมการฯ สรุปผลการสอบสวนข้อเท็จจริงเสนอผู้อำนวยการ ให้จำหน่ายหนี้สูญ เนื่องจากเป็นหนี้ที่ขาดอายุความ ต้องดำเนินการเสนอกระทรวงการคลังเพื่อพิจารณาอนุมัติ ปัจจุบันอยู่ระหว่าง ขั้นตอนสรุปเพื่อเสนอกระทรวงการคลัง

5.13 เจ้าหนี้การค้า ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	<u>2561</u>	<u>2560</u>
เจ้าหนี้ค่าน้ำมันดิบ	331,130,124.37	307,498,174.39
เจ้าหนี้ค่าวัสดุบรรจุและหีบห่อ	508,452,788.78	370,072,587.37
เจ้าหนี้ค่าวัสดุปรุงรสและสี	16,291,221.30	10,795,517.04
เจ้าหนี้ซื้อสินค้ามาเพื่อจำหน่าย	8,232,017.40	33,496,714.57
เจ้าหนี้ค่าขนส่ง	70,569,816.13	50,094,270.25
เจ้าหนี้ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่น	<u>148,131,999.23</u>	<u>147,392,096.06</u>
รวม	<u>1,082,807,967.21</u>	<u>919,349,359.68</u>

5.14 เจ้าหนี้อื่น ประกอบด้วย

	2561	หน่วย : บาท 2560
เจ้าหนี้ซื้อทรัพย์สิน	21,776,245.07	22,647,748.35
เจ้าหนี้อื่น ๆ	6,107,865.92	6,195,815.23
เจ้าหนี้มโรงเรียนรอกการสะสาง	<u>14,756,194.94</u>	<u>8,517,026.32</u>
รวม	<u>42,640,305.93</u>	<u>37,360,589.90</u>

5.15 ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย ประกอบด้วย

	2561	หน่วย : บาท 2560
เงินเดือนค้างจ่าย	-	8,050.00
ดอกเบี้ยสัญญาเช่าการเงินค้างจ่าย	14,927,257.10	13,853,676.14
ภาษีมูลค่าเพิ่มสัญญาเช่าการเงินค้างจ่าย	5,335,002.84	3,598,294.89
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	<u>8,074,835.06</u>	<u>38,475,964.03</u>
รวม	<u>28,337,095.00</u>	<u>55,935,985.06</u>

ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายลดลงจากปีก่อนส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายอื่นๆ

5.16 หนี้สินหมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

	2561	หน่วย : บาท 2560
เจ้าหนี้เงินมัดจำและค่าประกันสัญญา	63,129,681.46	52,574,367.76
โบนัสพนักงานค้างจ่าย	68,000,000.00	66,284,621.24
โบนัสกรรมการค้างจ่าย	1,830,000.00	1,673,089.95
อื่นๆ		
- เจ้าหนี้รับชำระเกิน	3,541,573.34	3,644,098.40
- รายได้รอดัดบัญชี	12,950,428.49	16,090,790.67
- สินค้ารับล่วงหน้า	541,711.23	13,738,478.38
- ภาษีมูลค่าเพิ่ม	(10,610,006.82)	(9,078,617.42)
- อื่น ๆ	<u>8,722,540.19</u>	<u>7,107,505.42</u>
รวม	<u>148,105,927.89</u>	<u>152,034,334.40</u>

5.17 เจ้าหนี้สัญญาเช่าการเงินระยะยาว ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	<u>2561</u>	<u>2560</u>
เจ้าหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน	1,322,059,904.67	815,231,513.82
หัก ค่าใช้จ่ายทางการเงินในอนาคต	<u>(222,675,478.24)</u>	<u>(163,430,526.67)</u>
มูลค่าปัจจุบันของเจ้าหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน	1,099,384,426.43	651,800,987.15
หัก เจ้าหนี้ตามสัญญาเช่าการเงินที่ครบกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	<u>(353,044,532.33)</u>	<u>(190,303,640.91)</u>
เจ้าหนี้ตามสัญญาเช่าการเงินระยะยาว	<u>746,339,894.10</u>	<u>461,497,346.24</u>
มูลค่าปัจจุบันของเจ้าหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน		
หนี้สินหมุนเวียน ภายใน 1 ปี	353,044,532.33	190,303,640.91
หนี้สินไม่หมุนเวียน เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	664,325,406.23	424,499,860.83
เกิน 5 ปี	<u>82,014,487.87</u>	<u>36,997,485.41</u>
รวม	<u>1,099,384,426.43</u>	<u>651,800,987.15</u>

เจ้าหนี้สัญญาเช่าการเงินระยะยาว เป็นค่าเช่าอาคาร เครื่องจักร และอุปกรณ์ ยานพาหนะและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบริหารจัดการและทางบัญชีที่ อ.ส.ค. ต้องจ่ายชำระเงินต้นพร้อมดอกเบี้ย ซึ่งมีภาระผูกพันตามหมายเหตุ 5.25.1 – 5.25.3

5.18 รายได้แผ่นดินค้ำนำส่ง ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
ปีงบประมาณ	<u>2561</u>	<u>2560</u>
2559	-	87,000,000.00
2560	89,000,000.00	89,000,000.00
2561	<u>93,450,000.00</u>	-
รวม	<u>182,450,000.00</u>	<u>176,000,000.00</u>

รายได้แผ่นดินค้ำนำส่งของงวดปี 2559 จำนวน 88,400,000.00 บาท ปรับเพิ่มจากงวดปี 2559 ที่ตั้งไว้ 87,000,000.00 บาท เนื่องจากได้รับอนุมัติตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ที่ กค 0819.2/1769 ลงวันที่ 11 เมษายน 2561 ให้ อ.ส.ค.จัดสรรกำไรสุทธิประจำปี 2559 ดังนี้ โบนัสกรรมการ 835,069.44 บาท โบนัสพนักงาน 32,049,230.00 บาท นำส่งรายได้แผ่นดิน 88,400,000.00 บาท โดยให้ อ.ส.ค. ทอยย่นำส่งเป็น 3 งวด งวดที่ 1 จำนวน 15,000,000.00 บาท ตามหนังสือที่ กษ 1905/2546 ลงวันที่ 17 เมษายน 2561 งวดที่ 2 จำนวน 37,000,000.00 บาท ตามหนังสือที่ กษ 1905/3076 ลงวันที่ 25 พฤษภาคม 2561 โดยนำส่งพร้อมการจ่ายโบนัสกรรมการ และงวดที่ 3 จำนวน 36,400,000.00 บาท ตามหนังสือที่ กษ 1905/3415 ลงวันที่ 26 มิถุนายน 2561 ครบถ้วนแล้ว

5.19 รายได้จากการบริจาคการรับรู้ ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	2561	2560
รายได้จากการบริจาคการรับรู้	4,249,561.49	3,112,243.90
รายได้ทุนรับจากงบประมาณการรับรู้	<u>4,377,222.05</u>	<u>4,918,734.17</u>
รวม	<u>8,626,783.54</u>	<u>8,030,978.07</u>

รายได้จากการบริจาคการรับรู้ ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 และ 2560 จำนวน 8,626,783.54 บาท และ 8,030,978.07 บาท ตามลำดับ เป็นทรัพย์สินที่ใช้ในกิจการของ อ.ส.ค. จำนวน 4,249,561.49 บาท และ 3,112,243.90 บาท ตามลำดับ และเป็นอาคารโรงงานอาหารสัตว์สำเร็จรูปครบวงจร (สุทธิ) จำนวน 4,377,222.05 บาท และ 4,918,734.17 บาท ตามลำดับ ซึ่งขุมนุสมสหกรณ์โคนมประจวบคีรีขันธ์ - เพชรบุรี - ชุมพร จำกัด เป็นผู้ใช้ประโยชน์ตามมติคณะรัฐมนตรี ตามหมายเหตุ 5.7

5.20 ประมาณการหนี้สินโครงการผลประโยชน์ของพนักงาน ประกอบด้วย

มูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ของพนักงาน ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 และ 2560 มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : บาท	
	2561	2560
มูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันต้นปี	296,547,665.99	287,313,438.00
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	15,013,918.00	11,141,407.19
ต้นทุนดอกเบี้ย	7,122,369.00	9,384,600.80
ผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์		
ประกันภัย	46,270,611.18	1,236,609.46
ผลประโยชน์พนักงานที่จ่ายโดย อ.ส.ค.	<u>(19,074,523.17)</u>	<u>(12,528,389.46)</u>
มูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันสิ้นปี	<u>345,880,041.00</u>	<u>296,547,665.99</u>

รายละเอียดผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยของประมาณการหนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน มีดังนี้

	หน่วย : บาท	
	2561	2560
ผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์		
ประกันภัยจากการประเมินใหม่	44,421,110.01	-
ผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์		
ประกันภัย	<u>1,849,501.17</u>	<u>1,236,609.46</u>
รวม	<u>46,270,611.18</u>	<u>1,236,609.46</u>

ค่าใช้จ่ายตามโครงการผลประโยชน์ของพนักงาน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2561 และ 2560 มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : บาท	
	<u>2561</u>	<u>2560</u>
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	15,013,918.00	11,141,407.19
ต้นทุนดอกเบี้ย	<u>7,122,369.00</u>	<u>9,384,600.80</u>
รวม	<u>22,136,287.00</u>	<u>20,526,007.99</u>

ข้อสมมติฐานหลักในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ใช้ในการกำหนดมูลค่าปัจจุบันของการประมาณหนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน ดังนี้

	<u>2561</u>	<u>2560</u>
สมมติฐานทางการเงิน		
อัตราคิดลด (ร้อยละ)	2.2	3.4
อัตราการขึ้นเงินเดือนโดยเฉลี่ย (ร้อยละ)	7.5	7.5
สมมติฐานทางประชากรศาสตร์		
อัตราการหมุนเวียนของพนักงาน (ร้อยละ)	0.00 – 10.00	0.00 – 10.00
อัตรามรณะ	ตารางมรณะไทย 2560	ตารางมรณะไทย 2551

การวิเคราะห์ความอ่อนไหวของข้อสมมติฐานหลักในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย

	หน่วย : บาท					
	อัตราร้อยละ		ผลกระทบต่อภาระผูกพันโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้			
	การเปลี่ยนแปลง ในข้อสมมติฐาน		การเพิ่มขึ้นของข้อสมมติฐาน		การลดลงของข้อสมมติฐาน	
	<u>2561</u>	<u>2560</u>	<u>2561</u>	<u>2560</u>	<u>2561</u>	<u>2560</u>
สมมติฐานทางการเงิน						
อัตราคิดลด	0.50	0.50	(13,112,327.00)	(11,171,420.00)	14,052,291.00	11,927,316.00
อัตราการขึ้นเงินเดือน	0.50	0.50	7,580,586.00	11,403,041.00	(17,582,002.00)	(10,807,195.00)

สมมติฐานทางประชากรศาสตร์ มีความผันผวนน้อย ไม่ส่งผลกระทบต่อโครงการผลประโยชน์พนักงาน

5.21 ทุน ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	<u>2561</u>	<u>2560</u>
ทุนประเดิม	30,637,747.11	30,637,747.11
ทุนรับจากงบประมาณ	617,166,540.57	617,166,540.57
ทุนรับจากเงินทุนเร่ร่ร็ดเพิ่มผลผลิตการเกษตร	<u>3,562,500.00</u>	<u>3,562,500.00</u>
รวม	<u>651,366,787.68</u>	<u>651,366,787.68</u>

ทุนรับจากงบประมาณเป็นเงินรับเพื่อการจัดตั้งโรงงานนมและเครื่องจักรอุปกรณ์ สำนักงาน อ.ส.ค. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำนักงาน อ.ส.ค. ภาคเหนือตอนล่าง สำนักงาน อ.ส.ค. ภาคใต้ และสำนักงานใหญ่

ทุนรับจากเงินทุนเร่ร่ร็ดเพิ่มผลผลิตการเกษตรเป็นทุนอุดหนุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานกิจการของ อ.ส.ค. โดยได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารเงินทุนเร่ร่ร็ดเพิ่มผลผลิตการเกษตรให้จ่ายขาดแก่ อ.ส.ค.

5.22 รายได้จากการขาย ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	<u>2561</u>	<u>2560</u>
รายได้ผลิตภัณ์นมพาสเจอร์	8,368,101,235.40	7,847,509,199.45
รายได้ผลิตภัณ์นมโรงเรียน	995,670,593.04	1,061,084,801.39
รายได้จากการขายน้ำนมดิบ	92,922,687.00	76,939,725.40
รายได้จากการขายน้ำดื่ม	2,475,567.50	1,398,702.81
รายได้จากการขายอาหารสัตว์	84,987,096.46	66,015,389.48
รายได้จากการขายแร่ธาตุ	22,948,119.60	22,306,610.07
รายได้จากการบริการสัตว์แพทย์	11,468,250.00	12,404,763.72
รายได้จากการบริการผสมเทียม	15,688,017.00	14,842,273.65
รายได้จากการขายปุ๋ยสัตว์	<u>-</u>	<u>13,230.00</u>
รวม	<u>9,594,261,566.00</u>	<u>9,102,514,695.97</u>

5.23 รายได้อื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	<u>2561</u>	<u>2560</u>
ดอกเบี้ยวรับ	1,943,991.81	1,442,118.48
รายได้จากการบริการและธรรมเนียม	14,299,717.34	14,372,496.89
รายได้จากการจำหน่ายวัสดุอุปกรณ์ในการเลี้ยงดูโค	3,394,019.48	2,462,074.52
รายได้เงินสนับสนุน	3,872,235.00	2,490,338.80
กำไรจากการจำหน่ายสินทรัพย์	59,839.42	486,096.24
รายได้เงินชดเชยค่าสินไหมทดแทน	496,196.55	456,189.25
รายได้เบ็ดเตล็ด	13,464,921.18	14,005,719.22
รายได้จากการบริจาค	1,431,543.02	1,531,890.65
กำไรจากการประเมินค่าฝูงโค	<u>6,233,140.00</u>	<u>3,718,825.00</u>
รวม	<u>45,195,603.80</u>	<u>40,965,749.05</u>

5.24 ค่าใช้จ่ายจำแนกตามลักษณะ ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	<u>2561</u>	<u>2560</u>
การเปลี่ยนแปลงของสินค้าสำเร็จรูปและงานระหว่างทำ	(306,474,874.94)	168,331,941.67
วัตถุดิบและวัสดุสิ้นเปลืองใช้ไป	7,313,332,694.10	6,570,961,887.31
ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์ของพนักงาน	578,361,929.49	578,466,064.11
ค่าสาธารณูปโภค	136,714,460.72	120,443,323.58
ค่าเช่า	57,999,529.44	51,615,530.07
ค่าซ่อมแซม	187,484,405.64	178,862,994.06
ค่าจ้างเหมาบริการ	185,796,295.06	171,034,066.02
ค่าขนส่ง	335,967,442.17	322,731,834.13
ค่าโฆษณาประชาสัมพันธ์	480,934,235.59	439,269,347.04
ค่าใช้จ่ายอื่น	62,940,646.42	54,941,043.17
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	251,727,511.01	203,389,324.29
ค่าใช้จ่ายอื่น	23,966,406.06	17,478,726.29
ต้นทุนทางการเงิน	<u>52,579,483.95</u>	<u>43,207,754.94</u>
รวม	<u>9,361,330,164.71</u>	<u>8,920,733,836.68</u>

5.25 ภาวะผูกพัน

5.25.1 อ.ส.ค. ได้ทำสัญญาเช่าการเงิน อาคาร เครื่องจักรและอุปกรณ์ รวมทั้งสิ้นจำนวน 29 สัญญา โดยจ่ายค่าเช่าในแต่ละปี ดังนี้

ปี	บาท
2562	333,747,647.27
2563	327,717,727.67
2564	209,782,884.07
2565	108,314,982.75
2566	70,987,080.36
2567	64,703,826.36
2568	26,025,075.30
2569	8,025.00

5.25.2 อ.ส.ค. ได้ทำสัญญาเช่าการเงิน ยานพาหนะ รวมทั้งสิ้นจำนวน 22 สัญญา โดยจ่ายค่าเช่าในแต่ละปี ดังนี้

ปี	บาท
2562	5,800,583.65
2563	4,169,083.27
2564	3,694,780.71
2565	1,718,639.97
2566	459,287.62

5.25.3 อ.ส.ค. ได้ทำสัญญาเช่าการเงิน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบริหารจัดการและการบัญชี เพื่อรองรับการพัฒนาระบบบริหารทรัพยากรองค์กร (ERP) ในอนาคต จำนวน 1 สัญญา โดยจ่ายค่าเช่าในแต่ละปี ดังนี้

ปี	บาท
2562	29,428,571.40
2563	29,428,571.40
2564	24,523,809.70

5.25.4 อ.ส.ค. ได้ทำสัญญาเช่าดำเนินงาน เครื่องจักรและพื้นที่ รวมทั้งสิ้นจำนวน 6 สัญญา โดยจ่ายค่าเช่าในแต่ละปี ดังนี้

	บาท
ระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี	8,849,156.00
ระยะเวลาที่เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	5,407,809.95

5.25.5 อ.ส.ค. ได้ทำสัญญาเช่าดำเนินงาน ที่ดินราชพัสดุสำนักงานธนารักษ์ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการนิคมสร้างตนเองเขื่อนอุบลรัตน์ และที่ดินเพื่อใช้เป็นสถานที่จอดรถ รวมทั้งสิ้นจำนวน 3 สัญญา โดยจ่ายค่าเช่าในแต่ละปีดังนี้

	บาท
ระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี	352,184.00
ระยะเวลาที่เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	307,492.50

6. เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

รายได้แผ่นดินค้ำนำส่งของงวดปี 2560 จำนวน 94,000,000.00 บาท ปรับเพิ่มจากงวดปี 2560 ที่ตั้งไว้จำนวน 89,000,000.00 บาท เนื่องจาก อ.ส.ค. ได้รับอนุมัติตามหนังสือสำนักคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจที่ กค 0819.2/6344 ลงวันที่ 7 ธันวาคม 2561 ให้ อ.ส.ค. จัดสรรกำไรสุทธิประจำปี 2560 ดังนี้ โบนัสพนักงาน 33,389,960.00 บาท นำส่งรายได้แผ่นดิน 94,000,000.00 บาท โดยให้ อ.ส.ค. ทอยย่นำส่งเป็น 5 งวด งวดที่ 1 จำนวน 25,000,000.00 บาท ตามหนังสือที่ กษ 1905/1452 ลงวันที่ 26 ธันวาคม 2561 งวดที่ 2 จำนวน 10,000,000.00 บาท ตามหนังสือที่ กษ 1905/1748 ลงวันที่ 24 มกราคม 2562 งวดที่ 3 จำนวน 20,000,000.00 บาท นำส่งภายในเดือนกุมภาพันธ์ 2562 งวดที่ 4 จำนวน 20,000,000.00 บาท นำส่งภายในเดือนมีนาคม 2562 และงวดที่ 5 จำนวน 19,000,000.00 บาท นำส่งภายในเดือนเมษายน 2562

7. งบการเงินนี้ได้รับการอนุมัติจากผู้อำนวยการ อ.ส.ค. ให้ออกงบการเงินเมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2562